

Teir veiða svartkjaftin til matvøruframleiðslu

»Leivur Øssurson« fylgjur svartkjaftinum á veg suðureftir at gýta

Tað er tann 20 ára gamli portugalstrolarin »Leivur Øssurson«, sum veiðir tann svartkjaftin, sum verður nýttur í royndunum at framleiða svartkjaft til matna.

Hesar royndir verða í lètuni gjørdar inni á Bakkafrost á Glyvrum. Sosialurin vitjaði á Glyvrum og vóru vit eisini umborð á Leivi, sum lá við bryggju og landaði

Hetta var í frostveðrinum herfyri. Tað mundi frysta eini fimm til seks stig, tá blaðmaðurin hjá Sosialinum gleivaði yvir lúningina og steig á tað heldur hála dekkið. Teir vóru júst í ferð við at landa av seinasta túrinum. Høvdur roynt á Munkagrunninum í nakrar dagar. Tilsamans fyra hál, eitt um dagin. Úrslitið var hampilig nøgd av svartkjafti. 350 kassar til Bakkafrost og restin, umleið 70 tons til Havsbrún í Fuglafirði.

A brúnni

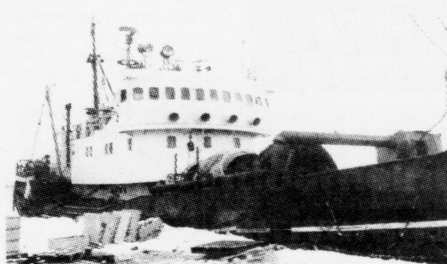
Á brúnni hittu vit skiparan, Sigurð Simonsen og 2. meistaran, Sivarð Midjord. Bliðir menn at tosa við — og teir slappst ikki avstað aftur, fyrr enn tú hevði sitið í messuni og

um síðani hann kom inn á færoyskt sjóeki í heyst.

Nú er hann komin rættiliga langt suður. Hann gongur framvegis suðureftir — gýtir vestan fyri bretsku oyggjarnar um stutta tíð og gongur síðani norðureftir aftur.

Endamálið við fiskiskapinum er stutt og greitt at vita, um tað ber til at veiða svartkjaft til matna, meðan hann gongur suðureftir framvið Føroyum í tíðarskeiðinum september til februar. Nógv bendir á, at hetta letur seg gera.

Leivur Øssurson skal royna eftir svartkjafti til 22. mars. Tá byrja teir vanligu fiskiskapin eftir svartkjafti. Í fjør fiskaðu teir 4000 tons, meðan svartkjafturin gekk norðureftir aftur. Hesa tíðina

er fiskurin so rak, at hann bert kann nýtast til idna.

Nýggja sondu

Leivur hevur júst verið á Havnini og fingið isetta eina nýggja sondu. So stutt hava teir tveir sondir á trolinum, meðan roynt verður eftir svartkjafti.

Endamálið við royndarfiskiskapinum hjá Leivi Øssursyni er eisini at gera royndir við ymsum trolum. Teir hava í eina tíð nýtt eitt stórt svartkjaftatrol. Hetta trolíð er gjørt á verkstaðnum hjá Vónavirkinum í Havn. Meðan tann vanliga sondan visur sjálvan opningin á trolinum og fiskin, sum stendur í opninginum, skal nýggja sondan setast longur afturi á sjálvum trolinum, soleiðis, at teir kunnu siggja, um fiskurin fer úr aftur afturi við sjálvum posan.

Trolíð er óvanliga stórt. Tað eru umleið 30 favnar millum høvuðslinu og grunn. Á vanligum trolum eru bert 12 til 18 favnar í millum høvuðslinu og grunn.

Sigurð Simonsen sigur, at trolíð hevur roynt hampuliga væl. Tað hevur ómetaliga stóran týðning

at brúka eitt stórt trol, tí svartkjafturin er rættiliga stygur og stendur spjaddur.

Ikki fiska um náttina

Ein av teimum størstu trupulleikunum hjá Leivi Øssursyni er, at teir ikki fáa roynt í myrkri. Teir royna í dagsljósi og tá stendur svartkjafturin á 230 favna dýpi. Umleið ein tíma fyri skýming flýtur svartkjafturin seg longur upp í sjónum, har hann síðani etur reyðæti alla náttina á umleið 100 favna dýpi. Her stendur fiskurin ógvuliga spjaddur, og teir kunnu ikki fiska hann við tí trolreiðskapinum teir hava. Tað er tó bert ein tekniskur spurningur at kunna veiða svartkjaftin um náttina eisini. Russar veiða svartkjaft um náttina. Teir hava m.a. trol, sum kunnu liggja høgt uppi í sjónum.

Fiskifrøðingurin Hjalti í Jákupsstovu hevur eisini verið við Leivi, meðan teir hava roynt. Í lètuni er ein norðmaður við skipinum. Hetta er liður í tí samarbeiði, sum fer fram á svartkjaftaækinum.

Hann tekur ímóti

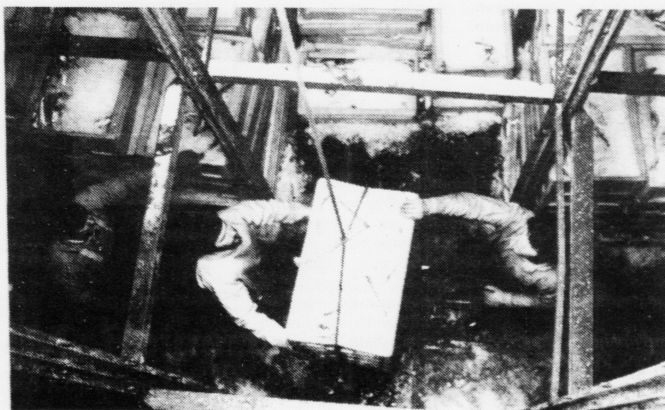
etið døgurða saman við manningini.

Teir eru sjei mans við Leivi, tá teir royna eftir svartkjafti undir Føroyum. Flestu av teimum eru úr Fuglafirði.

Leivur Øssurson hevur síðani seinasta heyst verið leigaður av Fiskirannsóknarstovuni til at veiða svartkjaft undir Føroyum. Ein stuttur steðgur var í desember og januar, men byrjaðu teir aftur longu 23. januar.

Fylgja honum

Skiparin, Sigurð Simonsen, greiðir frá, at teir hava fylgt svartkjaftin-

Svartkjaftur ísaður í kassar verður landaður

kring oyggjarnar

Nú eru tingfundirnir byrjaðir aftur. Her koma tveir landskendir fólkafloksmenn á fund.

Tingfundur í morgin

Løgtingið kemur saman aftur í morgin, hósadagin kl. 15. Tá koma m.a. til viðgerðar fiskivinnuavtalurnar við

Ísland og Russland, sum landsstýrið legði fram á tingfundinum mánadagin.

Føroyar eru eitt U-land

Tá vit hoyra um U-land, ella menningarland, koma vit fyrst at hugsa um tilfatskomin, fátæk lond. Og vit hugsa kanska sum so, at tað er gott, vit ikki búgva í einum menningarlandi. Men tað er júst tað, vit gera, Føroyar eru eitt menningarland — sambært yvirliti Heimsbankans yvir heimsins lond.

Heimsbankin hevur menningarlandini í fimm bólkum eftir ársinntøkuni hjá hvarjum íbúgva. Føroyar eru saman við 25 øðrum londum í bólk 1, har miðalársinntøkan er 2.500 dollarar (uml. 12.800 kr.). Onnur lond í hesum bólk 1 eru Ameríkanska Samoa, Bahamaoyggjarnar, Bermuda, Brunei, Sam-eindu arabisku Emiratin, Franska Polynesia, Gabon, Gibraltar, Grikkaland, Grønland, Guam, Israel, Jomfrúoyggjarnar, Ermarsundsumráðið, Ermarsundsoyggjarnar, Kuwait, Libya, Martinique, Nýggja Caladonia, Oman, Qatar, Saudi Arabia, Singapore, Spania og Venezuela. Av hesum

sæst, at tað er einum fjølbroyttum líði, Føroyar her eru komnar í part við.

Heimsbankin hevur sjei bólkur av londum. Umframt teir fimm av menningarlandum er ein við vesturlendskum ídnaðarlondum, tey eru 21 í tali, harmillum Ísland og hini Norðurlondini. Í sjeiynnda bólkunum eru sosialistisk lond, 11 í tali.

Hesar upplýsingar eru í einum lítillum riti, sum Norðurlandska upplýsingarskrivstovan hjá ST hevur givið út í sambandi við al-tjóða barnaárið. Í ritinum eru talmyndir um livimeguleikarnar hjá pinkubørnum í ymskum heimslutum og annað viðvíkjandi børnum.

Hetta ritið og ein grein, ST fyrr hevur givið út um barnaárið, kunna fáast ókeypis til m.a. at brúka í skúlum — klassasett fáast eisini við at seta seg í samband við: FN's Informationskontor for for de nordiske lande, H. C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V og telefonnummarið er (01) 122120.